

בלבבי משכון אבנה

נקודה

מתוך הפרשה

בשלה

בפרשתו (שמות יז, ט) נאמר "ויאמר מֹשֶׁה אֶל יְהוָה בְּחַר לָנוּ אֲנָשִׁים וְצֵא הַלֶּחֶם בְּעַמְלֶק מִן־חֶרֶץ אֲנֹכִי נֹצֵב עַל רֹאשׁ הַגִּבְעָה וּמִטָּה הָאֱלֹהִים בֵּינִי" ניכרת כאן בחינת העשן - בחר בחינת נפש, מחר בחינת זמן, ראש הגבעה בחינת מקום. (ואולי, אנכי נצב בחינת נפש) יואיל הרב להאיר את עינינו בפשרם של הדברים.

ביאור מורינו הרב שליט"א

ועיין של"ה (ויקרא, תורה אור מספר תורת כוהנים אות א).

ויש עש"ן דקדושה ועיקר גילוי בהר סיני, כמ"ש "והר סיני עשן כולו", ועמלק שמתנגד למתן תורה בהר סיני, שלכן רפו ידיהם מן התורה ברפידים מכוחו של עמלק, דבק בעש"ן דקלקול לעומת עש"ן דתיקון. והנה עש"ן דקלקול, עינינו כמ"ש במגלה עמוקות (בלק), וז"ל, בבלעם (כתיב) שני נערי עמו, ר"ת עש"ן, ר"ת שרף - עקרב - נחש, עכ"ל. שהם כל שורשי הרע כנודע. וכתב באפיקי ים (ב"ב עד ע"א), וז"ל, מש"כ כאן, דחגי להר סיני והדרי ליה עקרי וכו', שהם הערב רב, שהיו עומדים מסביב (להר סיני) בצד הסתום של בת עיינא מרחוק, והם נחש שרף עקרב, והוא מש"כ וזה סיני עשן כולו. ועיין כתיב רמ"מ משקלוב (ביאור משנת חסידים דף קנד' ודף ר').

ומאידך לבני ישראל האיר בהר סיני בחינת עש"ן, וביאר במגלה עמוקות (ויקרא האופן ס"ה), וז"ל, זכה משה (היפך בלעם) לש'ע נהורין, עכ"ל. וכן האיר לכל ישראל כמ"ש (שם, בלק, ד"ה ותלחץ), וז"ל, הר סיני עשן כולו, שהיו מאירים בישראל ש'ע נהורין, עכ"ל. ועיין קהילות יעקב (ערך מנצפך).

והרשעים עליהם כתיב (תהלים יח, ט) עשן באפו, (עיין זוהר הרקיע פירוש התלמיד לספד' צ, ד"ה מ"ש בזמנא). ועלייהו כתיב וכל הרשעה כולה כעשן תכלה, ולכן נלחם עם עמלק משה, בבחינת עש"ן.

כתב הראב"ד (ספ"י, הקדמה), וז"ל, וצריך אתה לדעת, כי כל ספר יצירה יתפרש על ג' דרכים; אחד מהם בעולם, ב' בשנה, ג' בנפש, וסימנם "והר סיני עשן כולו", עולם שנה נפש, עכ"ל

וכתב הרמ"ק (ספ"י פ"ג, מ"ד), וז"ל, שלשה חלקים בנמצא הגשמי המתגלה, והם עולם שנה נפש, וסימנך עש"ן, והם מציאותם אחד, העולם הנמצא והוא צורת אדם צורת עולם, וכו', השני השנה, פירוש הזמן שהוא הנקראת עולם גם כן, כמובא בלשון רבותינו ז"ל ובלשון בנ"א, כי הזמן וחילופו נקרא עולם משתנה מעולם אל עולם, והוא צורת עולם ובו איברים ג"כ וכו'. והשלישית הוא הנפש צורת אדם, וכן קראוהו רבותינו ז"ל עולם קטן, וכן הסכימו בעלי החקירה, ובו איברים, עכ"ל.

וכתב הגר"א (ספ"י פ"ג, מ"ג), וז"ל, כל הספר נחלק לג', עש"ן, והם עולמות בריאה יצירה עשיה, עולם - הוא בריאה, כמ"ש עלמות אהבוך, נערות דמטרוניתא, היכלות בבריאה, אל תיקרי עלמות אלא עולמות. שנה - ביצירה, כי שנה הוא ע"י השמש, ושמש ביצירה עד"א שמקנן ביצירה. נפש - בעשיה, נפש מלכות שמקנן שם כידוע, עכ"ל. ושורש דבריו בדברי הראב"ד (שם), ובאמת יש נפש שלמעלה מן הכל, והיא נמצאת באצילות, ודו"ק.

וביאר הגר"א (תיקונים תיקון סט, ד"ה ולעילא), וז"ל, עש"ן, עולם שנה הם דוכרא ונוקבא, רוח ונפש נאצל משניהם, עכ"ל